

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari

5-maxsus
son (5-jild)

2025

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

Nº S/5 (5) - 2025

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

TOSHKENT-2025

BOSH MUHARRIR:

Isanova Feruza Tulqinovna

TAHRIR HAY'ATI:

07.00.00- TARIX FANLARI:

Yuldashev Anvar Ergashevich – tarix fanlari doktori, siyosiy fanlar nomzodi, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Mavlanov Uktam Maxmasabirovich – tarix fanlari doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Xazratkulov Abror – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti.

Tursunov Ravshan Normuratovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Xolikulov Axmadjon Boymahamatovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Gabrielyan Sofya Ivanovna – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Milliy Universiteti.

Saidov Sarvar Atabullo o'g'li – katta ilmiy xodim, Imam Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, ilmiy tadqiqotlar bo'limi.

08.00.00- IQTISODIYOT FANLARI:

Karlibayeva Raya Xojabayevna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Nasirxodjayeva Dilafruz Sabitxanova – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent moliya instituti; Arabov Nurali Uralovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Azizov Sherzod O'ktamovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Bojxona instituti;

Xojayev Azizzon Saidaloxonovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Farg'ona politexnika instituti

Xolov Aktam Xatamovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Shadiyeva Dildora Xamidovna – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b, Toshkent moliya instituti;

Shakarov Qulmat Ashirovich – iqtisodiyot fanlari

nomzodi, dotsent, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti

09.00.00- FALSAFA FANLARI:

Hakimov Nazar Hakimovich – falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Yaxshilikov Jo'raboy – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

G'aybullayev Otabek Muhammadiyevich – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Saidova Kamola Uskanbayevna – falsafa fanlari doktori, "Tashkent International University of Education" xalqaro universiteti;

Hoshimxonov Mo'min – falsafa fanlari doktori, dotsent, Jizzax pedagogika instituti;

O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna – falsafa fanlari doktori, dotsent, Andijon davlat tibbiyot instituti, Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasi mudiri;

Nosirxodjayeva Gulnora Abdukaxxarovna – falsafa fanlari nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, Buxoro davlat universiteti.

10.00.00- FILOLOGIYA FANLARI:

Axmedov Oybek Saporbayevich – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ko'chimov Shuxrat Norqizilovich – filologiya fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hasanov Shavkat Ahadovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Baxronova Dilrabo Keldiyorovna – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Mirsanov G'aybullo Qulmurodovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Salaxutdinova Musharraf Isamutdinovna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, Samarqand davlat universiteti;

Kuchkarov Raxman Urmanovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent v/b, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yunusov Mansur Abdullayevich – filologiya fanlari nomzodi, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Saidov Ulugbek Aripovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi.

12.00.00- YURIDIK FANLAR:

Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Esanova Zamira Normurotovna – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yurist, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich – yuridik fanlar doktori, professor v.b., Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti;

Zulfiqorov Sherzod Xurramovich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti;

Xayitov Xushvaqt Saparbayevich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Asadov Shavkat G'aybullayevich – yuridik fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Ergashev Ikrom Abdurasulovich – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Utemuratov Maxmut Ajimuratovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Saydullayev Shaxzod Alixanovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hakimov Komil Baxtiyarovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yusupov Sardorbek Baxodirovich – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Amirov Zafar Aktamovich – yuridik fanlar doktori (PhD), O'zbekiston Respublikasi Sudyalar oliy

kengashi huzuridagi Sudyalar oliy maktabi;

Jo'rayev Sherzod Yuldashevich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Babadjanov Atabek Davronbekovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Normatov Bekzod Akrom o'g'li — yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Rahmatov Elyor Jumaboyevich — yuridik fanlar nomzodi, Toshkent davlat yuridik universiteti;

13.00.00- PEDAGOGIKA FANLARI:

Xashimova Dildarxon Urinboyevna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Ibragimova Gulnora Xavazmatovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Zakirova Feruza Maxmudovna – pedagogika fanlari doktori, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti huzuridagi pedagogik kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tarmoq markazi;

Kayumova Nasiba Ashurovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Qarshi davlat universiteti;

Taylanova Shoxida Zayniyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;

Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ibraximov Sanjar Urunbayevich – pedagogika fanlari doktori, Iqtisodiyot va pedagogika universiteti;

Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti;

Bobomurotova Latofat Elmurodovna — pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti.

19.00.00- PSIXOLOGIYA FANLARI:

Karimova Vasila Mamanosirovna – psixologiya fanlari doktori, professor, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Hayitov Oybek Eshboyevich – Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti, psixologiya fanlari doktori, professor

Umarova Navbahor Shokirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Amaliy psixologiyasi kafedrasi mudiri;

Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Shamshetova Anjim Karamaddinovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Qodirov Obid Safarovich – psixologiya fanlari doktori (PhD), Samarkand viloyat IIB Tibbiyot bo'limi psixologik xizmat boshlig'i.

22.00.00- SOTSILOGIYA FANLARI:

Latipova Nodira Muxtarjanovna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri;

Seitov Azamat Po'latovich – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti; Sodiqova Shohida Marxaboyevna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston xalqaro islam akademiyasi.

23.00.00- SIYOSIY FANLAR

Nazarov Nasriddin Ataqulovich –siyosiy fanlar doktori, falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent arxitektura qurilish instituti;

Bo'tayev Usmonjon Xayrullayevich –siyosiy fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri.

OAK Ro'yxati

Mazkur jurnal Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2022-yil 30-noyabrdagi 327/5-son qarori bilan tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, yuridik va pedagogika fanlari bo'yicha ilmiy darajalar yuzasidan dissertatsiyalar asosiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

"Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzARB muammolari" elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: "SCIENCEPROBLEMS TEAM"
mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi,
70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).

IJTIMOIY-GUMANITAR FANLARNING
DOLZARB MUAMMOLARI
5-jild, 5- maxsus son (Iyun, 2025). - 302 bet.

MUNDARIJA

07.00.00 – TARIX FANLARI

<i>Abdullaev Ulug'bek Saydanovich</i>	
O'RTA ASRLAR YOZMA MANBALARIDAGI ETNIK NOMLAR	10-14
<i>Shukurillayev Yunus Asrorovich</i>	
BUXORO AMIRLIGIDA CHEGARALARNI QO'RQLASH, QOROVULLIKNI O'TASH VA XAVFSIZLIKNI TA'MINLASH MASALALARI T AHLILI	15-19
<i>Rahmankulova Adolat Xushbakovna</i>	
ИСТОРИЯ ГРЕЧЕСКОЙ ДИАСПОРЫ УЗБЕКИСТАНА: СПЕЦПЕРЕСЕЛЕНЦЫ И ПОЛИТИЧЕСКИЕ ЭМИГРАНТЫ	20-25
<i>Xusanov Xabibullo Xakimovich</i>	
O'ZBEKİSTON MILLATLARARO MUNOSABATLARIDAGI ZİDDİYATLI VAZİYAT VA MILLİY MADANIY MARKAZLARNING TASHKIL QILINISHI VA UNİNG TARİХİY AHAMIYATI	26-30
<i>Toshov Kamoliddin, Xurramova Sabrina Abdurashidovna</i>	
THE PROBLEM OF CHILD NEGLECT DURING THE SECOND WORLD WAR	31-38
<i>Atamuratova Dilafruz Rashidovna</i>	
THE FORMATION OF THE PRESS OF THE KhPSR AND THE ESSENCE OF SOCIAL PROBLEMS IN IT.....	39-42
<i>Nazirov Baxtiyor, Mo'minov Nodirbek Botir o'g'li</i>	
IMOMQULIXON DAVRI ASHTARXONIYLAR DAVLATINING IJTIMOIY-IQTISODIY VA HARBIY-SIYOSIY HAYOTI	43-48

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

<i>İslamutdinov Vadim</i>	
СОСТОЯНИЕ И НАПРАВЛЕНИЯ СНИЖЕНИЯ БЕДНОСТИ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	49-54
<i>Melibaeva Gulxon Nazrullayevna</i>	
BENCHMARKING KICHIK INNOVATSION BIZNESNING RAQOBATBARDOSHligini OSHIRISHDA SAMARALI VOSITASI SIFATIDA.....	55-65
<i>Ульмас Ибрагимов</i>	
ФОРМИРОВАНИЯ И РАЗВИТИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОЙ МОДЕЛИ МАЛОГО БИЗНЕСА В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ.....	66-75

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

<i>Salomova Hakima Yusupovna</i>	
ME'YOR KATEGORIYASINING BIOSFERANI ASRASHDAGI AMALIY AHAMIYATI	76-83
<i>Djumaniyozova Dilfuza, Ibraximova Dilorom</i>	
YURIDIК TA'LIM VA YURIDIК KLINIKA FAOLIYATIDA AXLOQIY TARBIYA.....	84-90
<i>Djo'raev Anvar Muxamadiyevich</i>	
IJTIMOIY BILISH DARAJALARINING MEZONLARI	91-96

<i>Каримова Гулчехра Самадовна</i>	
ФИЛОСОФСКИЕ АСПЕКТЫ ЗАДЕРЖКИ ПОЛОВОГО РАЗВИТИЯ У ПОДРОСТКОВ: МЕЖДИСЦИПЛИНАРНЫЙ СИНТЕЗ МЕДИЦИНСКИХ ДАННЫХ И АНТРОПОЛОГО- ЭТИЧЕСКИХ.....	97-101
<i>Гайбуллаев Жавлон Шавкатович</i>	
ДЫХАНИЕ КАК ЗЕРКАЛО ДЕТСТВА: ФИЛОСОФСКИЙ ВЗГЛЯД НА РЕЦИДИВИРУЮЩИЕ РЕСПИРАТОРНЫЕ ИНФЕКЦИИ.....	102-105
<i>Yusupaliyev Orzimurod Odilovich</i>	
YOSHLAR TARBIYASIDA MILLIY QADRIYATLARNING AHAMIYATI.....	106-110
<i>Taylyakova Feruzaxon Sultanovna</i>	
O'ZBEKISTONDA OILAVIY BIZNESNI RIVOJLANTIRISH MUAMMOLARI.....	111-116
<i>Yusupova Ranoxon Tolibjonovna</i>	
TEXNIK TARAQQIYOT AXLOQIY-STRATEGIK RESURS SIFATIDA.....	117-120
<i>Yarashov Sarvar Norqul o'g'li</i>	
SHAXSNING SHAKLLANISHIGA AXLOQIY IDEALLAR VA JAMIYATDA MAVJUD QADRIYATLARNING TA'SIRI.....	121-125
<i>Shokirov Toxirjon, Maxmudov Shoxrux</i>	
ZARDUSHTIYLIK DININING VUJUDGA KELISHI VA UNDA MADANIYAT VA SAN'AT FALSAFASI.....	126-130
<i>Ахмедова Дилбар, Шавкатова Ширин</i>	
ПЕРВЫЕ ШАГИ В МИКРОМИРЕ: ФИЛОСОФСКИЕ РАЗМЫШЛЕНИЯ О ДИСБИОЗЕ И АЛЛЕРГИИ У МЛАДЕНЦЕВ.....	131-135
<i>Kurbanbaeva Ulbosin Jumag'alevna</i>	
EKOLOGIK TARBIYANING GUMANISTIK MOHIYATI.....	136-139
10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI	
<i>Muqumova Dilafruz</i>	
IRFONIY SAYRU SULUKNING JA'FAR MUHAMMAD TERMIZIY SHE'RIYATIDAGI MODERNISTIK TASVIRI VA TALQINI.....	140-147
<i>Xo'jamqulov Anvar, Tog'ayeva Shoxnoza</i>	
TAXAYYUL OLAMI TAHILLARI.....	148-159
<i>Murodova Iroda, Khamidov Tokhirjon</i>	
ANALYSIS OF THE LINGUOCOGNITIVE ASPECT OF THE SEMANTICS OF METAPHORICAL INNOVATIONS	160-163
<i>Mamatova Feruza Maxammadovna</i>	
FENOMENOLOGIYA, FENOMEN VA ULARNING ZAMONAVIY TILSHUNOSLIKDAGI TALQINI	164-168
<i>Burxonova Gulmira Olimjon qizi</i>	
TURLI TIZIMLI TILLARDA SOTSIOMADANIY BIRLIKLER SHAKLLANISHINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI VA TASNIFI.....	169-172
<i>Berdiqulova Shaxnoza, Ruzmatova Gulnara</i>	
BOG'LOVCHILAR VA TINISH BELGILARINING PRAGMATIK KUCHI: O'ZBEK VA INGLIZ TILLARI MISOLIDA	173-177
<i>Musurmonova Barchinoy Hasan qizi</i>	
FORS MATNSHUNOSLIGI TARAQQIYOTINING TARIXIY ILDIZLARI.....	178-182

<i>Яркулова Фотима Усмановна</i>	
ОДНОРОДНЫЕ ЧЛЕНЫ ПРЕДЛОЖЕНИЙ	183-186
<i>Jo'raqulova Rayhon Xolboyevna</i>	
О'ZBEK VA INGLIZ TILLARIDA LEKSIK BIRLIKLER OBRAZ VA RAMZLARNI YUZAGA KELTIRUVCHI VOSITALAR.....	187-190
<i>Musoeva Hayitgul Urokovna</i>	
THE LINGUO-STYLISTIC ANALYSIS OF THE WORD "HEART" IN ENGLISH LANGUAGE BASED ON THE NOVEL "PRIDE AND PREJUDICE"	191-195
<i>Yuldasheva Kamola</i>	
SINXRON TARJIMA JARAYONIDA QO'LLANILADIGAN PSIXOFIZIOLOGIK STRATEGIYALAR.....	196-202
<i>Matkarimova Malika Oybek qizi</i>	
HOW TO TEACH ENGLISH USING SIMPLE SCIENCE EXPERIMENTS.....	203-206
Kamola Hatamova	
HUJJATCHILIK TARAQQIYOTINING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI.....	207-210

12.00.00 – YURIDIK FANLAR

<i>Uralov Sharof Urazaliyevich</i>	
PROBATSIYA INSPEKTORLARIGA MA'MURIY BAYONNOMA TUZISH VAKOLATINI BERISHNING HUQUQIY ASOSLARI VA AMALIY AHAMIYATI	211-216
<i>Mamatmurodov Farrux</i>	
METHODS OF RESOLVING DISPUTES ARISING FROM ISLAMIC FINANCE SERVICES. INTERNATIONAL EXPERIENCE	217-222
<i>Муталипова Лола Фархадовна</i>	
СМАРТ-КОНТРАКТЫ И БЛОКЧЕЙН: ВЫЗОВЫ ДЛЯ ДОГОВОРНОГО ПРАВА В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН.....	223-234
<i>Нормуродова Азиза Азимжон кизи</i>	
ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ СЕКСУАЛЬНОГО НАСИЛИЯ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ .	235-241
<i>Abdullayeva Parvina Baxrilloyevna</i>	
RAQAMLI PLATFORMALARDAGI BANDLIKNI HUQUQIY TARTIBGA SOLISH	242-246

13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI

<i>Ismaylov Azerbay Saparniyazovich</i>	
RAQAMI IQTISODIYOT SHAROITIDA QORAQALPOQ XALQ AN'ANALARIDAGI MAVJUD PEDAGOGIK USULLAR TRANSFORMATSIYASI.....	247-252
<i>Namozova Dilorom Tursunovna</i>	
MUSIQA TA'LIMIDA TALABALARDA IJODIY QOBILIYATLARNI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK MOHIYATI	253-261
<i>Давыдова Руфина Артуровна</i>	
РОЛЬ ГУМАННОЙ ПЕДАГОГИКИ В ПРЕОДОЛЕНИИ АГРЕССИИ И ОТЧУЖДЕНИЯ СРЕДИ ШКОЛЬНИКОВ	262-266
<i>Gaziev Baxromjon Valievich</i>	
OT SPORTIDA MALAKALI CHAVANDOZLARNI TAYYORLASH MUAMMOLARI	267-273

<i>Toshtemirova Mohichehra G'olibjon qizi</i>	
DIZAYN TA'LIMINING XALQARO TAJRIBASI:	
O'QUV DASTURLARI VA PEDAGOGIK YONDASHUVLAR TAHLILI.....	274-279
<i>Rakhmonova Dilnura Saidovna</i>	
TEXNIK OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA TALABALARING	
KREATIV FIKRLASHINI TAKOMILLASHTIRISH IMKONIYATLARI:	
AMALIYOT VA TAJRIBA.....	280-286
<i>Yakubova Barno Baxtiyorovna</i>	
MUSTAQIL VA IJODIY ISHLASH FAOLIYATLARINI RIVOJLANTIRISHGA	
QARATILGAN MASHG'ULOTLARINI TASHKIL ETISH.....	287-290
<i>Rixsiboyev Behzod Alisherovich</i>	
IJTIMOIY BARQARORLIKNI TA'MINLASHDA MADANIY PLYURALIZMNING O'RNI	291-295
<i>Islamova Moxichexra Bekmurzayevna</i>	
TALABLARNI TANQIDIY FIKRLASHGA UNDOVCHI O'QITUVCHI STRATEGIYALARI	296-301

Received: 2 June 2025

Accepted: 15 June 2025

Published: 30 June 2025

Article / Original Paper

INTERNATIONAL EXPERIENCE IN DESIGN EDUCATION: ANALYSIS OF CURRICULA AND PEDAGOGICAL APPROACHES

Toshtemirova Mohichehra G'olibjon qizi

Uzbekistan-Finland Pedagogical Institute

Master's Student in the Field of Engineering Graphics and Design Theory

E-mail: mokhitash@gmail.com

Abstract. In recent years, design sectors in developed countries have rapidly advanced, leading to a significant increase in demand for professional designers. This article provides an analytical study of the key factors driving this trend and its impact on educational systems. Additionally, it highlights the experiences of leading countries with strong traditions in fashion design education. The research findings contribute to a deeper understanding of contemporary trends in design education and its future prospects.

Keywords: design education, international experience, educational programs, pedagogical approaches, innovative education, practical integration.

DIZAYN TA'LIMINING XALQARO TAJRIBASI: O'QUV DASTURLARI VA PEDAGOGIK YONDASHUVLAR TAHLILI

Toshtemirova Mohichehra G'olibjon qizi

O'zbekiston-Finlandiya Pedagogika Instituti

Muhandislik grafikasi va dizayn nazariyasi yo'nalishi magistranti

Annotatsiya. So'nggi yillarda rivojlangan davlatlarda dizayn sohalari jadal sur'atlar bilan taraqqiy etmoqda, bu esa dizayner mutaxassislarga bo'lgan talabning sezilarli darajada oshishiga olib kelmoqda. Mazkur maqolada ushbu jarayonning asosiy sabablari va uning ta'limgiz tizimlariga ta'siri tahlil qilinadi. Shuningdek, libos dizayni ta'limida yetakchi an'analarga ega bo'lgan davlatlarning ilg'or tajribalari ham batafsil yoritilgan. Tadqiqot natijalari dizayn ta'liming zamonaviy rivojlanish tendensiyalarini va kelajakdag'i istiqbollarini anglashga yordam beradi.

Kalit so'zlar: dizayn ta'limi, xalqaro tajriba, o'quv dasturlari, pedagogik yondashuvlar, innovatsion ta'lim, amaliy integratsiya.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V5SI5Y2025N45>

Kirish. Zamonaviy jamiyatda dizayn nafaqat estetikani ifodalash vositasi, balki sanoat, marketing, IT va ta'limgiz sohalarining ajralmas qismi sifatida e'tirof etilmoqda. Shuning uchun dunyoning yetakchi oliy o'quv yurtlarida dizayn yo'nalishidagi ta'limgiz dasturlari zamonaviy mehnat bozoriga moslashtirilgan, interaktiv va innovatsion pedagogik metodlar asosida shakllantirilmoqda.

Oliy ta'limgiz tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risidagi [8] Prezidentning PQ-2909-sonli qarori oliy ta'limgiz tizimini takomillashtirishga qaratilgan kompleks chora-tadbirlarni belgilaydi. Mazkur qarorda har bir oliy ta'limgiz muassasasining jahondagi yetakchi ilmiy-ta'limgiz muassasalari bilan hamkorlik aloqalarini o'rnatish, o'quv jarayoniga xalqaro ta'limgiz standartlariga asoslangan ilg'or pedagogik texnologiyalar, o'quv dasturlari va o'quv-uslubiy

materiallarni keng joriy qilish, yangi avlod o'quv adabiyotlarini yaratish va ularni oliy ta'lif muassasalarining ta'lif jarayoniga keng tatbiq etish, pedagog kadrlarning kasb mahorati sifati va saviyasini uzlusiz yuksaltirish, xorijda pedagog va ilmiy xodimlarning malakasini oshirish va stajirovkasini o'tkazish, oliy ta'lif muassasalari bitiruvchilarini PhD va magistratura dasturlari bo'yicha o'qitish kabi ustuvor vazifalar belgilangan.

Adabiyotlar tahlili. "Dizayn" so'zi ingliz tilida dastlab "reja tuzish", "loyiha ishlab chiqish" ma'nolarini anglatgan. Biroq, XX asrning o'rtalarida, ayniqsa 1940–1960-yillarda, dizayn sohasining o'ziga xos yo'nalish sifatida shakllanishi boshlandi. Bu davrda dizayn faqat estetik jihatdan go'zal mahsulotlar yaratishdan tashqari, funksional, ijtimoiy va iqtisodiy jihatlarni ham o'z ichiga olgan kompleks faoliyatga aylandi. 1960-yillar dizayn sohasida muhim o'zgarishlar davri bo'ldi. Bu davrda dizaynning ilmiy asoslari ishlab chiqildi, tizimli yondashuvlar rivojlandi va dizayn ilmiy soha sifatida tan olindi. Masalan, 1963–1964-yillarda L. Brüs Arxer tomonidan yozilgan "Systematic Method for Designers" asari dizaynning tizimli yondashuvini ishlab chiqdi. Shuningdek, 1962-yilda Londonda bo'lib o'tgan "Systematic and Intuitive Methods in Engineering, Industrial Design, Architecture and Communications" konferensiyasi dizayn metodlari harakatining boshlanishiga sabab bo'ldi [2].

Xalqaro dizayn ta'lifi dasturlari turli pedagogik yondashuvlarni o'z ichiga oladi, ularning samaradorligi va qo'llanilishi ta'lif tizimining maqsadlariga va talabalar ehtiyojlariga bog'liqdir. Quyida asosiy pedagogik yondashuvlar keltirilgan:

1. Design-Based Learning (DBL) [4]. DBL — bu o'quvchilarga haqiqiy muammolarni hal qilish orqali o'rghanishga asoslangan pedagogik yondashuvdir. Bu yondashuvda talabalar dizayn jarayonlarini o'rghanish orqali ijodkorlik va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantiradilar. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, DBL talabalarga chuqurroq o'rghanish va 21-asr ko'nikmalarini rivojlantirishda natijali;

2. Project-Based Learning (PBL) [10]. PBL - bu o'quvchilarga haqiqiy loyihalar orqali o'rghanishga imkon beruvchi yondashuvdir. Dizayn ta'lifida PBL talabalarga amaliy tajriba orttirishga, jamoada ishlashga va muammolarni hal qilishga yordam beradi va PBL talabalarning ijodkorlik va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirishda muvaffaqiyatl;

3. Sustainable Design Pedagogy [11]. Barqaror dizayn ta'lifi — bu ekologik, iqtisodiy va ijtimoiy jihatlarni hisobga olgan holda dizayn qilishni o'rgatishdir. Tadqiqotlar natijalariga ko'ra, barqaror dizayn ta'lifi talabalarni barqarorlik prinsiplari asosida dizayn qilishga o'rgatishda samarali;

4. Inclusive Design Pedagogy [5]. Inklusiv dizayn ta'lifi - bu barcha insonlarning ehtiyojlarini hisobga olgan holda dizayn qilishni o'rgatishdir. Ushbu ta'lif talabalarni turli ehtiyojlarga muhtoj bo'lgan insonlar uchun dizayn qilishga o'rgatishda unumli natijalar beradi.

Muhokama va natijalar. Bugungi kunda dizayn sohasining jadal rivojlanishi quvonarli holdir. Ayniqsa, dizayn obyektlarini loyihalash jarayonlarida innovatsion va nanotexnologiyalar, zamonaviy dasturiy ta'minotlar, shuningdek, samarali marketing strategiyalaridan foydalanish ushbu sohaning ilmiy va amaliy salohiyatini yanada oshirmoqda. Aniqki, bunday yutuqlarga erishish, avvalo, dizayn yo'nalishidagi ta'lif tizimlarining modernizatsiya qilinishi, ularda zamonaviy texnologiyalar va konseptual yondashuvlar asosida shakllangan texnik-ijodiy prinsiplarning samarali joriy etilayotgani bilan uzviy bog'liqdir.

Mazkur tendensiyalar tahlilida, xususan, Italiya, Yaponiya, AQSh, Fransiya kabi rivojlangan davlatlardagi dizayn ta'lif muassasalarida qo'llanilayotgan yondashuvlar, ta'lif konsepsiylari va ularning o'quv-amaliy dasturlari misolida tahlil va taqqoslar olib borildi.

Birinchi, Italiyaning san'at, madaniyat va arxitektura tarixida muhim o'rIN tutuvchi, ayniqsa, "Uyg'onish davri" ning beqiyos markazlaridan biri sifatida mashhur Florensiya shahrida joylashgan Polimoda [7] xususiy moda oliygohi o'quv dasturlariga alohida to'xtalish joiz. Muassasa moda dizayni, moda biznesi va moda marketingi bo'yicha yo'nalishlarni taklif etadi. Oliygohga 1986-yilda asos solingan, dastlab Politexnikum ko'rinishida faoliyat yurita boshlagan. Oliygoh jamiyat uchun barqaror va axloqiy moda amaliyotiga qaratilganligi bilan mashhur va uning kuchli sanoat aloqalari talabalarga qimmatli amaliyot va o'qishni tugatgandan so'ng kadrlarga ish imkoniyatlarini taqdim etadi. Polimodada dizayn, menejment va texnologiya bo'yicha bakalavriat, aspirantura va doktorlik dasturlari mavjud. Bakalavriat dasturi, o'rta maktabni tamomlagan va modaning turli sohalarida ekspert va batafsil tayyorgarlikni olishni xohlovchi yoshlar uchun ideal fanlar to'plami. Har yili olingan bilimlarga asoslanib, ushbu kurslar oxirida talabalarining kasbiy sharoitda ko'nikmalarini yanada rivojlantirish uchun 3 oylik amaliyot dasturi mavjud.

Moda bo'yicha bakalavriat fanlari: Moda uchun raqamli strategiya, Moda dizayni, Moda biznesi, Moda san'ati yo'nalishlari, Moda uslublari, Moda marketingi boshqaruvi, Tikuvchilik dizayni, Moda aksessuarlari dizayni, Mahsulot ayriboshlash boshqaruvi, Moda dizayni boshqaruvi; Magistr ta'lif dasturi fanlari: Moda asoslari, Brend boshqaruvi, Savdo-sotiq va tashkiliy qism, Moda bo'yicha suhbatlar kabi asosiy ta'lif fanlaridan iborat

Polimodaning boshqa ta'lif maskanlaridan asosiy farqli jihat, Moda olamining har qanday sohasida uni reklama qilish, marketing, iqtisodiy menejment, inson resurslari, sotish, tayyor mahsulotni shaxslararo va yoki chakana savdo orqali ommaga sotish borasidagi bilim-ko'nikmalarni talabalarga berishni o'z oldiga ustuvor vazifa sifatida qo'yan.

Ikkinchi oliygoh, Yaponiyadagi Bunka Fashion College [3] 1919-yilda Isaburo Namiki tomonidan ayol-qizlarni tikuvchilik bo'yicha o'qitish uchun ochilgan. 1936-yilda, Bunka Fashion College nomini olib, Yaponiyadagi ilk moda jurnali Soenda ushbu oliygoh to'g'risida chop etilgan. Oliygoh faoliyatini endi boshlagan paytida jamiyatdagi iqtisodiy tanglikning oldini olish maqsadida xalqqa o'z-o'zini tayyor kiyim bilan ta'minlash borasida bilim-ko'nikma bera boshladi; 1960-yildan buyon, Kenzo Takada va Yohji Yamamoto kabi dizaynerlar faoliyati oliygoh mavqeyini oshirib kelmoqda. 2000-yildan buyon Oliygoh o'z oldiga barqaror va global bo'lувчи Moda industriyasini barpo qilishni maqsad qilgan. Bunka moda dizayni, moda texnologiyasi, moda marketingi, moda aksessuarlari va to'qimachilikka qaratilgan dasturlarga ega. 2012-yilda Bunka Gakuen universiteti, kollej bilan bog'langan qo'shni oliy ta'lif instituti chet ellik talabalarga mo'ljallangan Moda tadqiqotlari bo'yicha magistratura yo'nalishini ochdi. Bu kurs Global moda konsentratsiyasi deb atalib, to'liq ingliz tilida o'qitiladi.

Oliygohning boshqa xorij ta'lif tizimidan farqlari, talabalar har yili haqiqiy jismoniy figuralar ustida ishlashga intilib, har yangi o'quv yilida aholi o'rtacha o'lchovlarini aks ettiruvchi yangi manekenlar yaratiladi va barcha talabalardan inson tanasining shaklidan kelib chiqqan holda yaratilgan kiyimda harakatlanish qulayliklari va yoki kamchiliklari ustida amaliy va real hayotda qo'llash tamoyili qat'iy talab etiladi. Bunka maktabi o'z ta'limida Satori va Kayzenni qadrlaydi (Buddizm dinida Buddaga misol qilinib borliqni chuqur anglashni anglatadi). Faqat

magistratura dasturi ingliz tilida olib boriladi, bakalavriat talabalari yapon tilini bilish imtihonidan o'tishlari kerak va talabaga yarim kunlik ishslashga ham ruxsat berilmaydi.

Uchinchi muassasa, AQShdagi birinchi raqamli dizayn Universiteti Parsons [9] bugungi kunda ilg'or o'quv dasturlari orqali mashhur. 2021-yilda Forbes jurnali Parsonsni AQSHdagi eng top dizayn maktabi deb topib, libos dizayni bo'yicha ta'lim dasturi alohida e'tirof etilgan. Parsons libos dizayni, interyer dizayni, reklama, grafik dizayn va yorug'lik dizayni bo'yicha dasturlarni taklif qilgan Amerikadagi birinchi Universitet. U 1970-yilda yangi maktab bo'limlaridan biriga aylangan xususiy milliy tadqiqot universiteti bilan hamkorlik qilgan birinchi va yagona xususiy san'at va dizayn maktabi bo'lib qolmoqda.

Parsons ta'lim tizimi metodikasiga ko'ra:

1. Fanlararo, loyihani amaliyotda qo'llashga asoslangan tizim markazda bo'lib, talabalarni turli o'rIN va tabaqadagi jamiyat uchun libos dizayni imkoniyatlarini qo'llash, qayta ko'rib chiqish va muammolarni turli nuqtai nazardan ko'rib chiqishga undaydi;
2. Parsons talabalari birinchi yilidan boshlab 2D, 3D va 4D ishlab chiqarish va tasvir yaratishda turli xil analog va raqamli texnologiyalar bilan tanishadilar;
3. Ta'limning keyingi yillarida talabalar o'zlarining texnologik ko'nikmalarini yanada takomillashtiradilar, shu bilan birga o'z fanlariga xos bo'lgan ko'nikmalarga ega bo'lishadi. Texnologiya va jihozlardan foydalanish studiyada o'qitishning keng kontekstiga kiritilgan, shuning uchun talabalar ushbu qobiliyatlarni qanday qilib eng yaxshi qo'llashni va ulardan foydalanish natijalarini o'rganishda ega bo'lishadi;
4. Eng zamonaviy jihozlar va texnologiyalarga investitsiyalarni davom ettirish maktab uchun ustuvor vazifadir. Parsons hozirda barcha fanlar va dasturlar bo'yicha ishlab chiqarishni qo'llab-quvvatlash uchun 30 000 kvadrat futlik zamonaviy ishlab chiqarish markazini qurmoqda. Raqamli texnologiyalar va jismoniy hunarmandchilikning eng ilg'or, barqaror amaliyotlarini qo'llab-quvvatlash uchun mo'ljallangan „Making” markazi 3D bosib chiqarish, prototiplash, modellashtirish, bosma nashr qilish, ishlab chiqarish, qurish, hisoblash, frezalash, muhandislik va boshqa ko'plab vositalar va ko'nikmalarni taqdim etadi.

Ushbu oliygoh ta'lim to'lovi yuqoriligi bilan ham boshqa xorij universitetlaridan ajralib turadi, to'lov (yiliga): \$56,244. To'lovlari o'z ichiga yashash joyi, o'quv qurollari, darsliklar, transportdan foydalanish, kutubxona xizmati, sport binolari, darsxonalar, texnologiya jihozlari, sog'lijni saqlash bo'yicha ofertalar bilan ta'minlovchi — *sticker pricedan* ham iborat va jami to'lov — \$75,285.

Shu bilan birga, Parsons barcha yoshdagi talabalar va bolalar uchun turli xil dasturlarni taklif qilishi bilan ajraladi:

1. Nyu-York va Parijda yozgi intensiv o'qish (kollejgacha va kollej darajasida);
2. Uzlucksiz ta'lim (sertifikat dasturlari va kattalar uchun umumiy san'at va dizayn ta'limi);
3. Parsons Pre-kollej akademiyasi (yoshlar uchun sertifikat dasturlari va umumiy san'at va dizayn ta'limi, 4-12 sinflar).

To'rtinchchi oliygoh, Fransiyadagi Istituto Marangoni Paris [6] Domeniko Dolce (Dolce & Gabbana), Franko Moschino (Moschino), Alessandra Facchinetti (Tod's) kabi moda yetakchilariga ta'lim bergen, jahon miqyosidagi ilg'or ta'lim muassasasidir.

2022-yilda Dizaynerlar va modelerlarni tayyorlovchi dunyo bo'ylab eng ilg'or ta'lif muassasalari orasida 20-o'rinni egallagan. Marangoni instituti 1935-yilda Milanda tashkil etilgan. Bu dunyodagi eng nufuzli va eng qadimgi moda, dizayn va san'at universitetlaridan biri. Bugungi kunda Marangoni filiallarida to'rt mingga yaqin kishi tahsil oladi. Institut kampuslari zamonaviy moda va dizayn poytaxtlarida joylashgan: Milan, Florensiya, London, Parij va boshqalar.

Instituto Marangoni o'z talabalariga quyidagi assosiy 3 ta mutaxassisliklar bo'yicha ta'lif beradi: moda dizayni, moda uslubi, moda sanoati. Yetakchi moda uylari bilan hamkorlik tufayli universitet talabalarga ish topishda yordam beradi. Karyera qurishda Institut markaziy qo'shimcha mutaxassislari rezyume yozish va suhbatdan o'tish bo'yicha tavsiyalar beradi.

Bitiruvchilar moda dizayneri, mahsulot menejeri, studiya direktori va marketing menejeri kabi mutaxassisliklar bo'yicha ko'plab mashhur brendlarda ishlashlari mumkin. Marangoni institutining o'z oldiga qo'ygan maqsad va vazifasi butun dunyo madaniyatlari, g'oyalari va uslublarini birlashtirishdan iborat. Institut bitiruvchilari moda va interyer dizayni sohasidagi innovatsiyalarning mohiyatini belgilab beruvchi, "Italiyada ishlab chiqarilgan" jumlasiga yangicha ma'no beruvchi mutaxassislarning butun jamoasini tashkil etadi.

Italiya, Yaponiya, AQSh, Fransiya moda ta'lifi: assosiy farqlarini alohida taqqoslaysidan bo'lsak, *akademik yondashuvga* ko'ra, Yaponiya va AQShdagi moda ta'lifi amaliy va texnik ko'nikmalarga asoslanadi. Bu yerda o'quv jarayoni real sanoat ehtiyojlariga moslashtirilgan bo'lib, talabalarga amaliyot o'tash, sanoat mutaxassislari bilan ishslash imkoniyatlari keng taqdim etiladi. Italiya va Fransiya moda ta'lifi esa ko'proq nazariyaga, innovatsion va eksperimental dizaynga e'tibor qaratadi. Bu yondashuv talabalarning estetik va badiiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Ta'lif dasturi va davomiyligiga ko'ra, AQShda moda sohasida to'rt yillik bakalavriat assosiy ta'lif shakli bo'lib, dizayn, merchandayzing, marketing, menejment kabi yo'naliishlarda chuqur ixtisoslashuv ko'zda tutiladi. Italiya, Fransiya, Yaponiyada esa qisqaroq, ko'proq amaliyot tatbiq etishga asoslangan loyihalar asosida ishslash va diplom yoki sertifikat bilan yakunlanadigan mutaxassislik kurslari keng tarqalgan.

Sanoat bilan integratsiyaga ko'ra, Italiya va Fransiya oliy ta'lifi nufuzli universitetlar atrofida – Parij, Milan va London kabi shaharlarda sanoat aloqalarini shakllantirgan, AQShda ta'lif muassasalari ko'pincha Nyu-York va Los-Anjeles kabi moda markazlarida joylashgani sababli, talabalar ishlab chiqarish, ko'rgazma va moda brendlari bilan bevosita hamkorlik qilish imkoniyatiga ega. Yaponiya dizayn yo'naliishi talabalari esa asosan mashhur moda brendlari Uniqlo, Issey Miyake, Comme des Garçons bilan birgalikda loyihalar ustida ishlaydi. Real mijozlar uchun dizaynlar ishlab chiqiladi va baholanadi.

Xulosa. Dizaynning ta'lif tizimidagi yuqorida tahlil qilingan davlatlar tajribasi hamda ulardagi aktual o'qitish metodlari rivoji hozirgi kunda o'quv jarayonlari davomida talabalar tomonidan yaratilayotgan san'at va ishlab chiqarish jarayonlari mahsuli sifatidagi libos modellarida ifodalanuvchi obrazlilik, tizimlilik va innovatsion xususiyatlarga ega bo'lgan loyihalash madaniyati belgilarining yangi texnologiyalar bilan uyg'unlashgan nazariy asoslarini shakllantirish hamda ularni amaliyotda tatbiq etish yo'naliishlarining poydevorini tashkil etadi.

Italiya, Yaponiya, AQSh, Fransiya kabi rivojlangan xorij davlatlari ta'lif tizimi va o'quv dasturlari tahlili bilan tanishar ekanmiz O'zbekiston moda va libos dizayni ta'lif tizimini

rivojlantirishda yuqoridagi davlatlar oliygohlari tajribasidan quyidagi jihatlarni olish va amaliyotda qo'llab ko'rish taklifi maqsadga muvofiq:

1. Amaliy va sanoatga yo'naltirilgan yondashuv – Yaponiya va AQSh tajribasi asosida talabalarni moda sanoati vakillari bilan erta tanishtirish, amaliyot va interaktiv loyihalarni keng joriy etish;
2. Ijodiy va nazariy asosning uyg'unligi – Yevropa modelidan ilhomlanib, talabalarga ijodiy yondashuv, konseptual fikrlash va san'at asoslari bo'yicha chuqur bilim berishni ta'minlash;
3. Qisqa muddatli, ixtisoslashgan kurslar – Italiya va Fransiya ta'lim tizimida qo'llaniluvchi qisqa muddatli, diplomli va xalqaro tan olingen sertifikat dasturlarini yo'lga qo'yish orqali mehnat bozoriga tez moslashuvchi kadrlar tayyorlash mumkin;
4. Hududiy moda markazlari bilan hamkorlik – Toshkent, Samarqand yoki Buxoro kabi shaharlarda moda-klasterlar tashkil etib, mahalliy dizaynerlar va ishlab chiqaruvchilar bilan integratsiyalashgan ta'lim muhitini yaratishga e'tiborni qaratish maqoladan ko'zlangan asosiy maqsaddir.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Arxer, L. Brüs. Systematic Method for Designers. – London, 1963–1964. – 150 b.
2. Arnold, J. E. Creative Engineering: Promoting Innovation by Thinking Differently. – Stanford, 1959. – 200 b.
3. Bunka Gakuen University. Master's Program in Clothing Science Studies // https://web.archive.org/web/20150517091859/http://www.bunka-fc.ac.jp/english/departments/clothing_science.html
4. Design-based learning // Wikipedia // https://en.wikipedia.org/wiki/Design-based_learning
5. Inclusive Design Education for AI and Accessibility // arXiv.org: <https://arxiv.org/abs/2403.15402>
6. Institut Marangoni. Institut Marangoni Paris // <https://www.institutmarangoni.com/en/schools-paris>
7. Istituzioni autorizzate a rilasciare titoli di Alta Formazione Artistica, Musicale e Coreutica (art.11 DPR 8.7.2005, n.212) (in Italian) / Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca. – Mart 2015-yil holatiga ko'ra.
8. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida : O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori, 2017-yil 20-aprel, PQ-2909-son / O'zbekiston Respublikasi Prezidentining rasmiy veb-sayti. – Toshkent, 2017. – 6 b. // <https://president.uz/oz/lists/view/420>
9. Parsons School of Design. – Nyu-York, 1896. // <https://www.newschool.edu/parsons/>
10. Pedagogical Approaches for Sustainable Fashion Design Curriculum: A Systematic Literature Review // <https://www.researchgate.net/publication/378440053>
11. Telenko, C., Curran, R., Seepersad, C. Sustainable design education: A review of international progress and future needs // Sustainability. – 2022. – Vol. 14, Issue 15. // <https://www.mdpi.com/2071-1050/14/15/9485>

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

Nº S/5 (5) – 2025

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

**“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb
muammolari” elektron jurnali 2020-yil
6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan
davlat ro’yxatiga olingan.**

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas’uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:
100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy
tumani, Kichik Beshyog’och ko’chasi,
70/10-uy. Elektron manzil:
scienceproblems.uz@gmail.com
Bog’lanish uchun telefon:
(99) 602-09-84 (telegram).